

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **Krajina 2000, spolek pro ochranu přírody dolního Posázaví,**
IČO 65397941, sídlem Studené 93, Jílové u Prahy,
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Bernardem, Ph. D.,
sídlem Klokotská 103/13, Tábor,

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí,**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha,

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR, IČO 65993390,**
sídlem Na Pankráci 546/56, Praha,
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Kuchařem,
sídlem Na Pankráci 30a/404, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MZP/2022/520/430 ze dne 13. 5. 2022,

takto:

- I. Žaloba zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V souzené věci se soud zabýval tím, do jaké míry může spolek hájící zájmy ochrany přírody a krajiny napadat rozhodnutí o výjimce z ochrany zvláště chráněných druhů živočichů. Zejména soud řešil, zda environmentální spolek může napadat rozhodnutí o *neudělení* výjimky, procesní vady dotýkající se jiné osoby – žadatele o výjimku. V neposlední řadě se soud vyjádřil i k významu obecných žalobních námitek, které obsahově nereagovaly na konkrétní důvody udělení výjimky z ochrany zvláště chráněných druhů živočichů.

I. Řízení před správními orgány

2. Krajský úřad Plzeňského kraje jako orgán ochrany přírody vydal rozhodnutí č. j. PK-ŽP/20837/21 ze dne 21. 12. 2021, jímž rozhodl o žádosti osoby zúčastněné na řízení o výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále též „ZOPK“), ze zákazů stanovených v § 50 odst. 1 a 2 téhož zákona k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů (dále též „ZCHDŽ“) pro účely realizace a užívání stavby „D3 Přivaděč Týnec nad Sázavou“. Krajský úřad rozhodl tak, že:
 - pod bodem I výroku žádost o výjimku v části zamítl (7 druhů živočichů) z důvodu, že realizací stavby a jejím užíváním nedojde k porušení uvedených zákazů;
 - pod bodem II výroku povolil podle § 56 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimku ze zákazů k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů (21 druhů živočichů)
 - pod bodem III výroku stanovil 21 podmínek pro výkon činností povolených podle bodu II výroku.
3. Následné odvolání žalobce Ministerstvo životního prostředí zamítlo a rozhodnutí krajského úřadu potvrdilo.

II. Řízení před soudem

4. Proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí žalobce brojil žalobou. Rozhodnutí považoval za nezákonné z řady důvodů procesní i hmotněprávní povahy. Tyto důvody žalobce uplatnil v 11 okruzích vnitřně členěných žalobních bodů. Lze je shrnout tak, že namítal:
 - (1) nesoulad rozsahu žádosti a rozhodnutí orgánu ochrany přírody, a to zejména v otázce doby platnosti výjimky a výčtu zvláště chráněných druhů živočichů;
 - (2) nezákonnost výroku I. rozhodnutí orgánu ochrany přírody a dále nezohlednění skutečnosti, že doc. Farkač pozbyl autorizaci podle § 45i odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny pro účely hodnocení vlivu zamýšleného zásahu podle § 67 téhož zákona;
 - (3) vadu spočívající v neudělení souhlasů s umístěním náhradních opatření od vlastníků pozemků, na kterých mají být opatření umístěna;
 - (4) nesplnění podmínek § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny;
 - (5) nesplnění podmínek závazného stanoviska EIA;
 - (6) rozpor s § 45 správního řádu a s § 68 odst. 2 správního řádu, který spočívá v nedostatečném vypořádání některých odvolacích námitek;

- (7) stanovení nezákonných závazných podmínek č. 18 a 20;
 - (8) že žadatel nesplnil požadavek odvolacího orgánu na kvantifikaci druhů;
 - (9) nedostatečnost a zastaralost podkladových průzkumů;
 - (10) nezákonnost v důsledku nepřihlédnutí k posudku RNDr. V. z r. 2022 předloženého společně s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí orgánu ochrany přírody;
 - (11) rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu – nevypořádání řady námitek, které žalobce uplatňoval v průběhu řízení.
5. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení považovali tyto námitky za nedůvodné, neboť podle nich jde o opakování odvolacích námitek, které byly žalovaným vypořádány a které jsou zároveň nedůvodné. Ve zbylé části pak jde o námitky, které se netýkají práv, které může žalobce v řízení chránit.

III. Průběh řízení a ústní jednání

6. Soud se dále zabýval otázkou aktivní procesní legitimace žalobce. Ten byl účastníkem správního řízení podle § 27 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 70 odst. 3 ZOPK. Jednalo se totiž o řízení vedené podle ZOPK, při němž mohly být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Jde o spolek s vlastní právní subjektivitou, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny. Tato skutečnost byl v řízení před soudem nesporná.
7. Žalobce tvrdil, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, a to konkrétně na právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces. Bylo tak třeba posoudit, zda mu svědčí aktivní procesní legitimace podle § 65 odst. 1 nebo § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť od tohoto určení se odvíjí rozsah námitek, které byl oprávněn v řízení uplatňovat.
8. Pro toto posouzení je rozhodné, zda spolek mohl být dotčen na svých subjektivních právech (a tím mít aktivní legitimaci k podání správní žaloby proti rozhodnutí žalovaného dle § 65 odst. 1 s. ř. s.), a pokud by tomu tak nebylo, tak posoudit, zda se jedná o spolek dle § 70 odst. 2, resp. 3 ZOPK, což by mu umožnilo vznášet alespoň námitky procesněprávního charakteru dle § 65 odst. 2 s. ř. s., a to za splnění podmínky, že byl účastníkem předcházejícího správního řízení (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 250/2018-68 ze dne 31. 1. 2019).
9. U žalobce by nepochybně byla dána aktivní legitimace dle § 65 odst. 2 s. ř. s., neboť je spolkem ve smyslu § 70 odst. 3 ZOPK, který byl účastníkem správního řízení.
10. K tomu, aby žalobci mohla být přiznána aktivní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s. (která by jej opravňovala rovněž v soudním řízení uplatňovat i hmotněprávní námitky), musel by být dán jeho vztah k lokalitě, ve které je uskutečňován stavební záměr, jakož i to, že stavební záměr může mít dopad na cíle, na něž se žalobce jako spolek zaměřuje (srov. cit. rozsudek č. j. 2 As 250/2018-68, odst. 21–27).
11. V projednávané věci byla přezkoumávána zákonnost udělení výjimky dle § 56 ZOPK pro účely realizace stavebního záměru na stavbu dálničního úseku ve Středočeském kraji, ke kterému má žalobce přímý vztah: jeho předmětem činnosti je právě ochrana životního prostředí, resp. přírody a krajiny na území Středočeského kraje. Žalobci tedy svědčila žalobní legitimace dle § 65 odst. 1 s. ř. s.

Ústní jednání

12. Dne 10. 10. 2023 soud konal ústní jednání v této právní věci, a dále i ve věcech sp. zn. 57 A 65/2022 („pilotní“ případ) a 57 A 85/2022 právně prakticky totožných, byť se věcně týkaly jiného stavebního záměru souvisejícího se stavbou dálnice D3 a jiných zvláště chráněných druhů živočichů. Účastníci řízení při jednání setrvali na své dosavadní právní argumentaci, kterou v podstatných bodech shrnuli a v podrobnostech odkázali na svá předchozí písemná podání. Osoba zúčastněná na řízení rovněž odkázala na své písemné vyjádření.
13. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobce je spolkem, jehož základním cílem je ochrana přírody a krajiny ve Středočeském kraji. Dále bylo nesporné, že doc. Dr. J. F., CSc. nebyl ke dni 31. 3. 2022 autorizovanou osobou podle § 45i odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny k provádění hodnocení závažných zásahů podle § 67 téhož zákona na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté téhož zákona; nicméně doc. F. byl touto autorizovanou osobou v letech 2018 a 2019. Závěrem bylo nesporné, že RNDr. M. V. nebyl a není autorizovanou osobou podle § 45i odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny k provádění hodnocení závažných zásahů podle § 67 téhož zákona na zájmy chráněné podle částí druhé, třetí a páté téhož zákona.
14. V rámci dokazování soud konstatoval obsah prvostupňového a napadeného rozhodnutí, což ve spojení s obsahem správního spisu a se skutečnostmi mezi účastníky nespornými měl za dostačující pro posouzení věci.
15. Soud proto zamítl pro nadbytečnost důkazní návrhy učiněné ze strany žalobců v jejich písemných podáních, na jejichž provedení žalobci při jednání setrvali, a to konkrétně:
 - stanovy žalobce a výpisy ze spolkového rejstříku týkající se žalobce [žalobní legitimace žalobce nebyla sporná];
 - znalecký posudek RNDr. V. z r. 2022 [součást správního spisu];
 - výsledek RNDr. V. [nadbytečný pro posouzení rozhodných otázek];
 - seznam osob autorizovaných podle § 45i odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny [nesporné, že v roce 2022 doc. Farkač nebyl autorizovanou osobou];
 - správní spis vedeným u MÚ Benešov ve věci řízení o žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby s názvem „D3 Přivaděč Týnec nad Sázavou“ [bez významu pro posouzení věci; nešlo ani o způsobilý důkazní návrh, neboť nebylo konkretizováno, co ze správního spisu má být provedeno jako důkaz];
 - stanovisko a posudek EIA [bez významu pro posouzení věci]
16. Neprovedení veškerých důkazů soud odůvodnil již v jednací síni. Účastníci řízení neuplatnili žádné další důkazní návrhy ani námitky vůči posouzení či případnému opomenutí důkazních návrhů dosavadních.

IV. Posouzení věci

17. Žaloba není důvodná. Prakticky veškeré otázky byly přezkoumatelným a zákonným způsobem vypořádány již v odůvodnění naříkaného rozhodnutí. Žalobce v řadě ohledů toto odůvodnění nerozporoval a povětšinou na ně ani nereagoval.
18. Obecně tak lze říci, že žalobci nenáležely námitky směřující proti zamítnutí žádosti osoby zúčastněné na řízení o výjimku z ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, neboť tím nebyla dotčena práva žalobce: v této části zůstaly zájmy přírody a krajiny chráněny na

zákoně úrovni. Žalobce mohl věcně brojit proti části rozhodnutí o udělení výjimky: v této části však nekonkretizoval, proč je posouzení správních orgánů nesprávné či vadné. Jejich závěry si proto soud – se souhlasnou poznámkou – přisvojil. Procesní námitky žalobce pak nesměřovaly k ochraně jeho práv (procesních či hmotných), popřípadě popisovaly vady, u nichž není zřejmé, jak by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

19. Podstatou sporu bylo právní posouzení přezkoumatelnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný potvrdil rozhodnutí orgánu ochrany přírody vydané ve správním řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů směřujících k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 ZOPK. Žalobce jako spolek chránící zájmy přírody a krajiny namítal, že napadeným rozhodnutím se cítí být zkrácen na právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces.
20. Průběh správního řízení, které bylo zahájeno na základě žádosti žadatele (osoba zúčastněná na řízení) o výjimku dle § 56 ZOPK pro účely realizace a užívání stavby „D3 Přivaděč Týnec nad Sázavou“, byl soudem v základních ohledech rekapitulován v úvodu tohoto rozsudku. Průběh správního řízení je ve větší podrobnosti shrnut na str. 6 až 8 prvostupňového rozhodnutí. Ze strany žalobce nebyl v podstatných ohledech nijak zpochybňován, soud jej proto již blíže nepopisoval. K jednotlivým dílčím skutečnostem plynoucím ze správního spisu, které jsou relevantní pro posouzení žalobních námitek, se soud vyjádřil níže v rámci vypořádání jednotlivých námitek žaloby.
21. Jelikož žalobce na několika místech žaloby namítal nepřezkoumatelnost napadeného i prvostupňového rozhodnutí, a to jak pro vnitřní rozpornost, tak i pro nedostatek důvodů rozhodnutí, soud se nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (a potažmo i rozhodnutí prvostupňového).

Přezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného

22. Soud předně poukazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, dle které zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí způsobujícím, že pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. např. rozsudky NSS č. j. 7 As 342/2020-30 ze dne 13. 7. 2022, č. j. 6 As 17/2020-74 ze dne 27. 9. 2022).
23. Z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Afs 16/2003-56 ze dne 12. 10. 2004). Nesouhlas žalobce s výkladem učiněným správními orgány nelze zaměňovat za nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí, neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí je objektivní překážkou znemožňující soudu dané rozhodnutí přezkoumat (přiměřeně srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 102/2018-45 ze dne 24. 9. 2019).
24. Poté, co se soud seznámil s obsahem prvostupňového i napadeného rozhodnutí, konstatuje, že obě tato správní rozhodnutí, a to ve vzájemné souvislosti, jsou plně přezkoumatelná. Ani výroky, ani odůvodnění netrpí takovými zásadními nedostatky, které by znemožnily jejich meritorní přezkum. Je třeba zdůraznit, že správní orgány nemusejí reagovat na každou dílčí námitku (zvláště pak na takovou, která je formálního charakteru a bez podstatného vlivu na správnost meritorního posouzení dané věci), když postačuje, pokud správní orgány vypořádají podstatu ve správním řízení uplatněných námitek. Tato kritéria podle názoru soudu oba správní orgány v posuzovaném případě dodržely.
25. Pokud jde o přezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, tak soud hodnotí výroky i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí jako dostatečně určité, srozumitelné a

vycházející z podkladů získaných v průběhu správního řízení. Výroky jsou formulovány dostatečně určitě, a to včetně výroku stanovujícího podmínky pro výkon povolených činností, když z hlediska míry detailu těchto podmínek bylo nutno zohlednit, že rozhodnutí o výjimce musí také splnit svůj praktický účel, tedy pro žadatele musí být splnitelné a v budoucnu aplikovatelné pro účely realizace předmětného stavebního záměru, u něhož v době rozhodnutí o výjimce ještě ani nebylo rozhodnuto o jeho umístění, resp. povolení.

26. Pokud jde o odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, lze si představit odůvodnění – či spíše rekapitulaci – podrobnější, které by např. shrnovalo veškerou argumentaci a průběh řízení, které předcházely vydání prvostupňového rozhodnutí (tj. včetně fáze řízení, kdy věc projednával ještě Krajský úřad Středočeského kraje). Takový postup však *soud neshledává účelným a nevyžaduje jej ani správní řád*. Je plně dostačující, pokud se prvostupňový orgán v zájmu věcnosti a přehlednosti svého rozhodnutí v odůvodnění zaměřil na ty skutečnosti a okolnosti, které byly podstatné pro rozhodnutí o žádosti o udělení výjimky, přičemž reagoval na stěžejní námitky uplatněné žalobcem ve správním řízení. Nelze ani přehlédnout, že řada námitek uplatněných žalobcem ve správním řízení byla ryze formálního charakteru, bez přímé souvislosti s ochranou konkrétních ZCHDŽ, jichž se předmětná žádost o výjimku ze zákazů dle ZOPK týkala.
27. Stručně řečeno, účelem odůvodnění správního rozhodnutí není popsat co nejvíc stran informačním balastem, ale popsat *podklady pro vydání rozhodnutí, úvahy správního orgánu a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí* (§ 68 odst. 3 správního řádu).
28. Pokud jde o napadené rozhodnutí, tak jeho odůvodnění koresponduje s tím, že odvolací námitky byly formulovány značně obecně a v mnohém nereagovaly na obsah prvostupňového rozhodnutí, resp. na průběh řízení, kdy původní rozhodnutí prvostupňového orgánu bylo žalovaným zrušeno a vráceno, přičemž prvostupňový orgán v dalším pokračování správního řízení jemu vytýkané vady odstranil, resp. v požadovaném rozsahu doplnil správní spis. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný reagoval na všechny podstatné odvolací námitky odvolatele, přičemž je seznatelné, proč žalovaný rozhodl způsobem, jakým rozhodl (otázka správnosti, resp. zákonnosti rozhodnutí je otázkou odlišnou od přezkoumatelnosti rozhodnutí).
29. K okruhu žalobních námitek o nepřezkoumatelnosti napadeného a potažmo i prvostupňového rozhodnutí soud uzavírá, že tyto nejsou důvodné, když obě správní rozhodnutí jsou ve vzájemné souvislosti dostatečně srozumitelná, určitá a odůvodněná. Soud tak mohl přistoupit k meritornímu přezkoumání napadeného, resp. prvostupňového rozhodnutí. Soud přitom vyšel zejména z následující právní úpravy obsažené v ZOPK a relevantní judikatury týkající se řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK.

Rozhodný právní rámec

30. V § 50 ZOPK jsou upraveny základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů. Podle odst. 2 platí, že je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Podle odst. 7 platí, že *opatření přijímaná na základě tohoto zákona musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky, regionální a místní zvláštnosti*.

31. Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů jsou upraveny v § 56 ZOPK. Podle odst. 1 platí následující: *Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu. Podle odst. 2 výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit [...] c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. Podle odst. 3 orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit povinnost označení živočicha zvláště chráněného druhu nezaměnitelnou a trvalou značkou a rovněž podmínky pro výkon povolované činnosti.*
32. Rozhodnutí o udělení či neudělení výjimky je samostatným správním rozhodnutím o žádosti adresáta, které má samostatný předmět řízení. Tímto rozhodnutím se závazně určuje, zda konkrétní záměr, který hodlá žadatel učinit, je nebo není možno z hlediska zvýšené ochrany přírody na daném území připustit. Ve stavu k tomuto předmětu řízení jde o rozhodnutí konečné, avšak k vlastní realizaci záměru je třeba dalších rozhodnutí. Jde o příklad typického řetězení jinak samostatných správních rozhodnutí, kdy zamýšlený zásah lze realizovat výlučně v případě pozitivní podoby všech. Toto rozhodnutí (v kladném případě), samostatně stanoví podmínky, které je povinen žadatel respektovat, a to nezávisle na podmínkách vymezených v dalších souběžně vydaných či navazujících rozhodnutích. Z výše uvedeného lze dovodit, že proces posuzování vlivů na životní prostředí EIA je nezávislý na řízení o povolení výjimky. Řízení o udělení výjimky není navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Podle § 9a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s účinností od 1. 4. 2015 je stanovisko EIA podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, přičemž stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pouze pro navazující řízení. Řízení o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a řízení o stanovisku EIA jsou na sobě nezávislá, řízení o výjimce není navazujícím řízením (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 292/2018-95 ze dne 4. 4. 2019, odst. 27).
33. Udělení nebo neudělení výjimky je věcí správního uvážení orgánu ochrany přírody. V případech, kdy užije správní orgán správní uvážení, „musí být jeho postup a rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. V řízeních o žádosti o výjimku dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na určitých skutkových okolnostech. Odkazy na jiné případy, kdy různé orgány výjimku podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny udělily, nejsou tedy významné (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 347/2021-91 ze dne 3. 5. 2022, odst. 60).

Obecná východiska posouzení

34. Žalobce ve své obsáhlé žalobě uplatnil celkem jedenáct žalobních okruhů. Před vypořádáním jednotlivých námitek, je vhodné uvést několik obecných východisek posouzení. Ta totiž podstatně předurčují, jak soud hodnotil jednotlivosti věci.

35. V první řadě je třeba souhlasit s žalovaným v tom, že žalobní námitky jsou v zásadě opakováním námitek odvolacích, když u některých námitek žalobce sice doplnil citace z odůvodnění napadeného rozhodnutí, se kterým vyslovil nesouhlas, případně označil citované odůvodnění napadeného rozhodnutí za nepřezkoumatelné, ovšem v mnoha ohledech na odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádávajícího se s odvolacími námitkami po věcné stránce žalobce vůbec nereagoval, resp. nepředložil k nim věcnou polemiku.
36. Soud v tomto ohledu připomíná, že pouhé zopakování odvolacích námitek ve správní žalobě podstatně snižuje žalobcovy šance na úspěch. Žalobní body mají primárně směřovat proti napadenému rozhodnutí (tj. rozhodnutí o odvolání) a jeho důvodům. Pokud odvolací orgán uplatněné námitky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě pouze zopakuje, aniž by na důvody rozhodnutí o odvolání reagoval, podstatně tím snižuje své šance na úspěch, neboť soud za něj nemůže domýšlet další argumenty. Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou (srov. rozsudky NSS č. j. 8 Afs 75/2005-130 z 27. 7. 2007, č. 1350/2007 Sb. NSS; č. j. 1 Afs 111/2022-30 ze dne 19. 7. 2023).
37. Z uvedených důvodů soud na tomto místě předeseílá, že u těch žalobních námitek, kde absentovala konkrétní věcná a právní argumentace reagující na vypořádání odvolacích námitek v odůvodnění napadeného rozhodnutí, se zaměřil na přezkoumání, zda žalovaný odvolací námitky posoudil řádně a zda je v dostatečném rozsahu vypořádal, a tam, kde tomu tak bylo a současně soud nedospěl k jinému závěru, tak správné závěry žalovaného aproboval.
38. Druhým obecným východiskem soudu byl aspekt aktivní legitimace žalobce dle § 65 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl tedy oprávněn uplatnit námitky procesněprávní i hmotněprávní. Nejde však o *jakékoliv* námitky. Spolek je legitimován pouze k uplatnění námitek relevantních z hlediska zájmů hájených tímto spolkem. Je přitom především na samotném žalobci, aby tvrdil, jakým způsobem byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, respektive jak se napadené rozhodnutí dotýká jeho právní sféry (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 250/2018-68 ze dne 31. 1. 2019).
39. Rozsah aktivní věcné legitimace žalobce se v souzené věci odvíjí od potenciálního dotčení na jeho veřejných subjektivních právech, tj. právu na příznivé životní prostředí a právu na spravedlivý proces. Pouze dotčení těchto práv byl žalobce oprávněn namítat.
40. Z toho pohledu je dále významná i povaha správního řízení, z něhož vzešlo napadené rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu v nyní projednávané věci. Tím bylo pouze řízení vedené o výjimce dle § 56 ZOPK ze zákonných zákazů škodlivých zásahů u konkrétních zvláště chráněných druhů živočichů, ohledně kterých žadatel o výjimku žádal. Oproti tomu žalobce nebyl žadatelem o výjimku. Nezahájil tedy řízení o výjimce a nemohl tedy vymezit rozsah tohoto řízení výčtem zvláště chráněných druhů živočichů, u nichž bylo o předmětnou výjimku žádáno. Dále pak obecně platí, že řízení o výjimce dle § 56 ZOPK je zpravidla předstupněm řízení o umístění stavby, resp. řízení o povolení stavby. Rovněž platí, že řízení o výjimce dle § 56 ZOPK není ani řízením vedeným podle zákona

o EIA ani navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona EIA.

41. V návaznosti na výše uvedené soud konstatuje, že žalobce jako environmentální spolek mohl být dotčen na svých veřejných subjektivních právech pouze tou částí prvostupňového rozhodnutí (aprobovaného napadeným rozhodnutím), *kterou byla předmětná výjimka povolena* (včetně stanovených podmínek pro výjimku), a tedy pouze ve vztahu k zvláště chráněným druhům živočichů, u nichž orgán ochrany přírody výjimku povolil.
42. Naopak v té části správního rozhodnutí orgánu ochrany přírody, kde žádosti žadatele vyhověno nebylo, *platí nadále zákonné zákazy škodlivého zásahu*. Žalobce tím nemohl být na svých veřejných subjektivních právech jakkoliv dotčen: jeho legitimace se odvíjí od ochrany přírody, která se v této části odvíjí od obecného zákonného režimu.
43. V tomto kontextu byly některé žalobní námitky bez dalšího nedůvodné již pro absenci skutečného dotčení veřejných subjektivních práv žalobce (tedy nedostatek aktivní věcné legitimace), a to zejména námitky směřující proti výroku I. prvostupňového rozhodnutí (kterým byla v části zamítnuta žádost o výjimku) či námitky o nesrovnalostech ve výčtu živočichů, ohledně nichž bylo rozhodováno předmětným rozhodnutím orgánu ochrany přírody o povolení výjimky (srov. vypořádání žalobních bodů IV. 1 a IV. 2 níže).
44. Nutno dále zdůraznit, že *z žádné žalobní námitky nevyplývalo, v čem konkrétně by se jednotlivé vytýkané nedostatky měly negativně projevit na ty zvláště chráněné druhy živočichů, u nichž byla povolena výjimka, resp. v jakém konkrétním parametru by měla být navrhovaná kompenzační opatření nedostatečná a proč by neměla plnit sledovaný účel*. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že smyslem účasti environmentálních spolků na správních řízeních vedených dle ZOPK je snaha poskytnout v řízeních ve věcech ochrany přírody prostor těmto spolkům pro uplatnění odborných příspěvků k řešení konkrétní problematiky a tím obohatit množství podkladů pro meritorní posouzení dané věci. To platí pro i případnou účast spolku v soudním řízení. Žel, přístupem žalobce v průběhu správního řízení i řízení před soudem byl tento smysl poněkud vyprázdněn.
45. Veden právě uvedenými východisky, soud se zabýval jednotlivými námitkami. Všechny je vyhodnotil jako nedůvodné, a to z dále popsaných důvodů.

IV. 1 Námitka nesouladu rozsahu žádosti a napadeného rozhodnutí

46. Žalobce namítal nesoulad rozsahu žádosti žadatele a posléze vydaného rozhodnutí orgánu ochrany přírody o udělení výjimky, a to zejména v otázkách doby platnosti výjimky a výčtu ZCHDŽ. Zjednodušeně řečeno, žalobce tvrdil, že orgán ochrany přírody rozhodl o něčem, o co žadatel nežádal, přičemž namítal porušení dispoziční zásady a zásah do práva žalobce na spravedlivý proces.
47. Co do podstaty jde o opakování odvolací námitky, se kterou se žalovaný náležitě vypořádal na str. 2 a 3 napadeného rozhodnutí.
48. Předně však má soud za to, že tvrzené porušení dispoziční zásady by teoreticky mohlo být způsobilé zasáhnout do práv žadatele, ovšem nikoli žalobce, coby environmentálního spolku odvozujícího své účastenství ve správním řízení z § 70 odst. 3 ZOPK. Řízení o povolení výjimky je ryze návrhovým řízením, když je to pouze žadatel, kdo disponuje předmětem řízení. Z žalobních tvrzení přitom nevyplývalo nic, z čeho by bylo možné usuzovat na dotčení práv žalobce tvrzeným porušením dispoziční zásady. Z těchto důvodů se podle názoru soudu v případě této žalobní námitky nejednalo o námitku relevantní z hlediska zájmů hájených žalobcem, tudíž žalobce nebyl legitimován tuto námitku

uplatnit.

49. Jediným potenciálním hlediskem by mohlo být porušení procesních práv žalobce tím, že tvrzená procesní vada měla ten následek, že žalobce se nemohl vyjádřit k části předmětu řízení a tím ovlivnit rozhodnutí o věci samé. Šlo by tedy o formu překvapivého rozhodnutí. To však žalobce netvrdil a z průběhu řízení před soudem nijak nevyplynulo, že by žalobce nemohl právně a skutkově argumentovat k těm otázkám, o kterých krajský úřad nakonec rozhodl.
50. Pokud jde o otázku doby platnosti výjimky, pak je třeba souhlasit s žalovaným. Žadatel v průběhu řízení vyjasnil (v návaznosti na výzvy správního orgánu), že žádá o časovou působnost výjimky po celou dobu realizace stavby a její životnosti. Pokud jde o výčet ZCHDŽ, pak v průběhu řízení došlo k upřesnění početnosti ZCHDŽ, ohledně kterých bylo žádáno o výjimku. V tomto doplnění jsou uvedeny konkrétní ZCHDŽ, ohledně kterých bylo orgánem ochrany přírody rozhodováno. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce neuvedl konkrétní ZCHDŽ, o kterých by prvostupňový orgán rozhodl nad rámec žádosti žadatele. Na to ovšem žalobce ve svých žalobních tvrzeních nereagoval a ani soudu neoznačil konkrétní ZCHDŽ, ohledně kterého by bylo rozhodnuto nad rámec žádosti žadatele. Přitom není úkolem soudu, aby v rámci soudního přezkumu za žalobce vyhledával případné konkrétní nesrovnalosti v napadeném správním rozhodnutí.
51. Lze proto souhlasit s žalovaným v tom, že prvostupňovým orgánem bylo postupováno v režimu odstranění vad žádosti, nikoli v režimu změny žádosti či jejího rozšíření ve smyslu § 41 odst. 8 správního řádu, jak nesprávně namítal žalobce.

IV. 2 Námitky nezákonnosti výroku I. a pozbytí autorizace doc. Farkačem

52. Žalobce dále namítal nezákonnost výroku I. prvostupňového rozhodnutí pro tvrzený rozpor s podklady žádosti a správním spisem, přičemž argumentoval nezohledněním skutečnosti, že doc. Farkač pozbyl autorizaci podle § 45i odst. 3 ZOPK pro účely hodnocení vlivu zamýšleného zásahu podle § 67 téhož zákona na zájmy chráněné tímto zákonem.
53. Jak soud uvedl výše, žalobce z pozice environmentálního spolku nebyl legitimován namítat nezákonnost výroku orgánu ochrany přírody, kterým byla žádost o udělení výjimky zamítnuta. Z hlediska zájmů hájených environmentálním spolkem mohl žalobce uplatňovat námitky pouze vůči té části rozhodnutí orgánu ochrany přírody, kterým byla výjimka dle § 56 ZOPK udělena, neboť v zamítavé části rozhodnutí nadále zákonné zákazy škodlivého zásahu ve vztahu k daným ZCHDŽ zůstaly v plném rozsahu, tudíž životní prostředí, resp. příroda a krajina nemohly být zamítavou částí prvostupňového rozhodnutí jakkoli dotčeny.
54. Navíc žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 3–6) k obdobně formulované odvolací námitce objasnil, proč shledal správným postup prvostupňového orgánu, který ve vztahu k ZCHDŽ uvedeným ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí žádost zamítl dle § 51 odst. 3 správního řádu. Objasnil, že výjimka ze zákazů k ochraně ZCHDŽ se v konkrétní věci může vždy vztahovat pouze na ty ZCHDŽ, u kterých lze předpokládat jakýkoli negativní vliv činnosti, jejíž výsledky se tak mohou dostat do kolize se zákazy k ochraně ZCHDŽ. V případě ZCHDŽ uvedených ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí byl negativní vliv podle názoru orgánu ochrany přírody vyloučen, (zjednodušeně řečeno, jednalo se o druhy živočichů, které se na daném území vyskytly zcela ojediněle, např. byly pozorovány pouze při průletu, tudíž orgán ochrany přírody nezjistil konflikt předmětné stavby se zákony stanovenými k ochraně uvedených ZCHDŽ). Jelikož bylo v předmětném řízení orgánem

ochrany přírody dostatečně zjištěno, že je dán důvod pro zamítnutí žádosti ve vztahu k těm ZCHDŽ, u nichž nebyl shledán konflikt se stavbou, bylo možné postupovat dle § 51 odst. 3 správního řádu a žádost bez provádění dalšího dokazování v daném rozsahu zamítnout. Žalobce na toto odůvodnění žalovaného ve své žalobě přiléhavě nereagoval, neboť pouze trval na tom, že správní orgány měly přihlédnout k posudku RNDr. V., který byl přiložen k odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Jelikož byl žalobcem odkazovaný posudek RNDr. V. předložen až v odvolacím řízení, je bez dalšího zjevné, že tento posudek nemohl mít vliv na zamítavý výrok I. prvostupňového rozhodnutí. Navíc posudek RNDr. V. ani neměl žalobcem tvrzenou důkazní a vypovídací hodnotu, jak bude soudem uvedeno níže.

55. V rámci tohoto žalobního bodu žalobce tvrdil, že doc. F., který v daném případě zpracoval hodnocení vlivu závažných zásahů podle § 67 ZOPK, pozbyl autorizaci podle ZOPK. Žalovaný přiléhavě uvedl na str. 5 svého vyjádření k žalobě, že doc. F. v době zpracování biologického hodnocení předmětného stavebního záměru nepochybně autorizovanou osobou dle ZOPK byl, přičemž jeho pozdější rozhodnutí již neusilovat o prodloužení autorizace nemá vliv na formální ani věcnou stránku jím zpracovaného hodnocení. Rovněž žalovaný poukázal na to, že ani RNDr. V., jehož posudku se žalobce opakovaně dovolává, není autorizovanou osobou. Soud shledal takovéto vypořádání námítky žalobce jako dostačující a přisvojil si je.
56. Nad rámec právě uvedeného soud na základě obsahu správního spisu doplňuje, že doc. Dr. J. F., CSc. byl v letech 2005 až 2020 autorizovanou osobou k provádění biologického hodnocení dle ZOPK, přičemž se jedná o odborníka v daném oboru, když je mimo jiné docentem zemědělské a lesnické zoologie, kandidátem věd z oboru ekologie a je autorem či spoluautorem řady vědeckých či odborných publikací z oboru ochrany životního prostředí. Je tudíž zřejmé, že (biologické) hodnocení vlivu předmětného stavebního záměru na chráněné zájmy ve smyslu § 67 ZOPK bylo pro účely předmětné žádosti zpracováno doc. F. v období, kdy byl autorizovanou osobou dle ZOPK, přičemž soud nemá důvodu pochybovat o odbornosti a řádnosti práce doc. F. Na uvedeném pak nic nemění to, že doc. F. na základě uvedených přírodovědeckých průzkumů z daného období následně provedl doplnění početnosti ZCHDŽ v roce 2021, v němž výslovně uvedl, že uvedené doplnění nenahrazuje biologické hodnocení dle § 67 ZOPK. Pokud orgán ochrany přírody z biologického hodnocení doc. F., včetně pozdějších doplnění, vycházel jako z jednoho z podkladů pro své rozhodnutí, tak soud v tomto postupu nespatřuje žádné pochybení, které by mohlo vést k nezákonnosti prvostupňového anebo napadeného rozhodnutí.

IV. 3 Námitka neudělení souhlasů vlastníků pozemků s umístěním náhradních opatření

57. V tomto žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost, kterou spatřoval v neudělení souhlasů s umístěním kompenzačních opatření od vlastníků pozemků, na kterých mají být opatření umístěna. Žalobce tvrdil, že napadené rozhodnutí nezaručuje splnění a realizaci stanovených podmínek pro udělení výjimky dle § 56 ZOPK, resp. daných kompenzačních opatření.
58. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že v případě tohoto žalobního bodu jde o téměř doslovný přepis odvolací námítky, se kterou se žalovaný vypořádal na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Tam žalovaný zejména vysvětlil, že vlastníci pozemků dotčených kompenzačními opatřeními nejsou účastníky správního řízení o výjimce dle § 56 ZOPK, což bylo potvrzeno soudní praxí. Rovněž vyjasnil, že v předcházejícím odvolacím řízení žalovaný označil za nedostatek původního prvostupňového rozhodnutí absenci stanovisek (nikoli souhlasů) vlastníků pozemků k návrhu kompenzačních opatření, přičemž po

doplnění řízení doznal skutkový základ podstatných změn, když se dosavadní kompenzační opatření stala součástí vlastního stavebního záměru jako samostatné stavební objekty a jako taková budou muset být posouzena v územním a následně i stavebním řízení. Soud rovněž souhlasí s žalovaným v tom, že ZOPK nestanovuje jako nutnou podmínku k umístění kompenzačních opatření souhlas vlastníků dotčených pozemků, tudíž správní orgán nemůže o vlastní vůli tímto souhlasem udělení výjimky podmiňovat.

59. Uvedené vypořádání dané námitky soud shledal dostatečným a navíc majícím oporu ve správním spisu. Ze správního spisu vyplývá, že prvostupňový orgán poté, co bylo zrušeno jeho první rozhodnutí, v dalším pokračování řízení postupně rozhodl o tom, že jednotliví vlastníci nejsou účastníky správního řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, přičemž svůj postup odůvodnil právním názorem vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 375/2018-31 ze dne 29. 5. 2019. Prvostupňový orgán rovněž vyzval žadatele k doložení stanovisek dotčených vlastníků pozemků, jak mu bylo uloženo odvolacím orgánem, což žadatel splnil.
60. Dále je třeba zdůraznit, že žalobce ve své žalobě nevyjasnil, jak by absencí souhlasů vlastníků dotčených pozemků mohl být zkrácen na svých právech ve vztahu k zájmům, které mu příslušelo v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK hájit. Soud má za to, že žalobce, který odvíjel své námitky od tvrzeného zásahu do práva na příznivé životní prostředí, nemohl být na tomto veřejném subjektivním právu jakkoli zkrácen neudělením souhlasu od některých vlastníků pozemků v budoucnu dotčených částí předmětné stavby zahrnujících kompenzační opatření (k tomu srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 328/2016-96 ze dne 16. 1. 2018, odst. 39). Stejně tak soudu není zřejmé, jak by žalobce mohl být v dané souvislosti dotčen na svém právu na spravedlivý proces.
61. Žalobce pouze v dané souvislosti tvrdil, že bez souhlasu vlastníků dotčených pozemků nelze stavbu kompenzačních opatření realizovat, aniž by zohlednil tu správními orgány akcentovanou skutečnost, že poté, co se kompenzační opatření stala součástí předmětné stavby, která je realizována ve zvláštním režimu liniových staveb, bude možné případné nesouhlasy v krajním případě řešit institutem vyvlastnění. To vše ovšem bude namísto řešit až v pozdějších fázích realizace předmětné stavby, zejména v územním řízení. Jak přiléhavě uvedl prvostupňový orgán, prokáže-li se např. v územním řízení, že náhradní opatření nebude možné z jakéhokoli důvodu realizovat dle stávající projektové dokumentace, pak bude na žadateli, aby našel, navrhl a projednal adekvátní řešení (srov. str. 23–24 prvostupňového rozhodnutí). K tomu soud doplňuje, že takovým náhradním řešením by mohl být buď návrh náhradního kompenzačního opatření, které by ale musel orgán ochrany přírody odsouhlasit (srov. podmínku č. 1 ve výroku III. prvostupňového rozhodnutí), nebo by bylo možné případný nesouhlas vlastníka dotčeného pozemku vyřešit instituty nuceného zřízení věcného břemene či případně vyvlastnění dle zákona č. 416/2009 Sb., liniový zákon, v platném znění. Námitky stran případných nesouhlasů vlastníků dotčených pozemků s realizací některých kompenzačních opatření jsou v řízení o udělení výjimky dle § 56 ZOPK předčasné, neboť tam je třeba řešit otázku dostatečnosti a účinnosti navržených kompenzačních opatření, což prvostupňový orgán náležitě učinil, když navržená kompenzační opatření posoudil jako dostatečná k tomu, aby u dotčených ZCHDŽ nedošlo ke zhoršení oproti době před realizací předmětné stavby, přičemž za tímto účelem stanovil podmínky pro účely udělené výjimky. Nutno zdůraznit, že žalobce ve své žalobě konkrétním způsobem neoznačil konkrétní kompenzační opatření, u něhož by uvedl konkrétní důvody, pro které by bylo třeba takové opatření hodnotit jako

nedostatečné.

IV. 4 Námitka neprokázání splnění podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK

62. V tomto žalobním bodu žalobce tvrdil neprokázání splnění podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK, přičemž se jednalo o stejné námitky, jaké uplatnil v odvolání. Žalobce pouze v závěru tohoto žalobního bodu připojil komentář, že v řízení prokázal existenci jiného uspokojivého řešení a že klíčová úvaha o otázce převažujícího veřejného zájmu má být bez věcného odůvodnění.
63. Podstata této námitky prakticky spočívá v tom, že neexistuje ospravedlnitelný důvod pro udělení výjimky z ochrany ZCHDŽ za situace, kdy stavbu není vlastně třeba realizovat. Důvod, proč ji není třeba realizovat, spočívá jednak v tom, že dálnice D3 vlastně může vést zcela jinou trasou, jednak v tom, že i kdyby dálnice D3 nebyla vedena jinou trasou, nepotřebuje pro své využití přivaděč Týnec nad Sázavou.
64. Jen stručně lze konstatovat, že takto vystavěná argumentace je absurdní. Orgán ochrany přírody nemůže v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK vynutit odlišné trasování dálnice, které bylo vyřešeno v jiném řízení. Stejně tak samotná skutečnost, že dálnice jako taková může fungovat i bez souvisejících dálničních přivaděčů, neznamená, že tím je bez dalšího vyloučen veřejný zájem na jejich stavbě.
65. Soud v této souvislosti uvádí, že žalovaný se uvedenými námitkami o neprokázání podmínek dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK podrobně zabýval na str. 9 až 10 napadeného rozhodnutí. Žalovaný po přezkoumání prvostupňového rozhodnutí konstatoval, že orgán ochrany přírody opřel svůj závěr o veřejné prospěšnosti stavby D3 o celou řadu dokumentů vydaných na úrovni vládní, mezinárodní, celostátní politické či regionální, na jejichž základě lze dovodit váhu veřejného zájmu na vybudování dálnice D3, na niž navazuje stavba přivaděče Týnec nad Sázavou. Žalovaný ve shodě s orgánem ochrany přírody považoval dané podklady za stále aktuální. Stavby dálnic jsou v platné legislativě vymezeny jako stavby veřejně prospěšné, když navíc v případě dálnice D3 se jedná o dálnici již z části vybudovanou a v provozu, tudíž je dán veřejný zájem na jejím dokončení. Takto deklarovaný zájem na dostavbě nemůže vymizet spolu s koncem platnosti některých dokumentů, zvláště když v současnosti nelze z ničeho usuzovat, že by zájem na vybudování dálnice D3 oslabil. Žalovaný odkázal na obsáhlou argumentaci orgánu ochrany přírody obsaženou v prvostupňovém rozhodnutí, když se s ním ztotožnil v závěru o existenci veřejného zájmu. Samotný přivaděč pak přispívá naplňování účelu dálnice a zároveň přispívá i k snížení stávající zátěže obcí automobilovou dopravou.
66. Žalovaný rovněž poukázal na to, že se orgán ochrany přírody podrobně zabýval vahou veřejného zájmu na ochraně přírody a dotčených ZCHDŽ, což byly úvahy, které jeho předchozí rozhodnutí ve věci postrádalo. Orgán ochrany přírody zahrnul do svých úvah zejména podklady svědčící o výskytu a početnosti populací jednotlivých ZCHDŽ v dané lokalitě a využil vlastní znalosti ekologie těchto ZCHDŽ, přičemž vzal v úvahu v zásadě vše, co v řízení v tomto ohledu vyšlo najevo. Rovněž uvedl zjištění, že předmětnou stavbou nebude zasažen žádný z přírodovědného hlediska jedinečný biotop a že vliv na dotčené ZCHDŽ bude ve všech případech nízký až zanedbatelný, přičemž u žádného ze ZCHDŽ nebude mít záměr vliv na udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Žalovaný rovněž přisvědčil orgánu ochrany přírody v tom, že zohlednil skutečnost, že těžiště škodlivosti záměru bude v období jeho realizace, přičemž po dobu jeho provozu již budou fungující objekty a opatření ke kompenzaci vlivu zajišťovat dostatek biotopů pro

další existenci dotčených ZCHDŽ a budou rovněž eliminovat negativní vlivy provozu stavby. Orgán ochrany přírody se rovněž věnoval posouzení vlivu na jednotlivé ZCHDŽ.

67. Žalovaný se též zabýval odvolateli namítaným kritériem jiného uspokojivého řešení souvisejícího s návrhy alternativních řešení záměru, přičemž vyslovil názor, že orgánu ochrany přírody v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK nepřísluší měnit navrhovaný průběh liniové stavby, byla-li tato otázka vyřešena v procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). K namítané alternativní variantě „východního“ vedení dálnice D3 žalovaný zdůraznil, že v předcházejícím procesu EIA byly předmětem posuzování jak varianta „západní“, tak i „východní“, přičemž jako nejvýhodnější byla vyhodnocena právě varianta „západní“. Za této situace orgán ochrany přírody nebyl povinen se touto alternativou opakovaně zabývat. Rovněž zdůraznil, že „západní“ varianta je součástí územních plánů dotčených obcí a navíc „západní“ varianta byla potvrzena i Nejvyšším správním soudem jako součást Zásad územního rozvoje Středočeského kraje. Orgán ochrany přírody nebyl povinen uvažovat o těchto variantách vedení dálnice; jiné uspokojivé řešení je třeba hledat v dílčích činnostech daného záměru, nikoli ve zcela jiném záměru, který nepředstavuje plnohodnotnou a uspokojivou variantu již schváleného záměru (který sleduje navázání na již dokončené části jediné liniové stavby a zamezení pokračující agregaci dopravního zatížení obcí v trase navazující na doposud dokončené úseky stavby).
68. Dále lze odkázat na podrobné a srozumitelné odůvodnění obsažené v prvostupňovém rozhodnutí, kde se orgán ochrany přírody naplněním podmínek pro povolení výjimky dle § 56 ZOPK řádně zabýval. Nejprve vymezil čtyři podmínky, které vyplývají z § 56 ZOPK, tj. (i) převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, (ii) existující důvod dle § 56 odst. 2 ZOPK, (iii) neexistence jiného uspokojivého řešení a (iv) neovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, a poté se naplněním těchto podmínek v dané věci zabýval (srov. str. 10 až 15 prvostupňového rozhodnutí). Poté následovalo podrobné posouzení vlivů na jednotlivé předmětnou stavbou v budoucnu dotčené ZCHDŽ (str. 16 a násl. prvostupňového rozhodnutí).
69. Soud hodnotí správní uvážení orgánu ochrany přírody stran naplnění podmínek pro udělení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK jako přezkoumatelné a mající oporu v konkrétních skutkových okolnostech daného případu. Soud naopak neshledal, že by orgán ochrany přírody jakkoli vybočil z mezí správního uvážení, které mu zákon svěřuje v dané oblasti rozhodování o povolení výjimek ze zákazů směřujících k ochraně ZCHDŽ. Podle názoru soudu z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je patrné, že v posuzovaném případě byl veřejný zájem na realizaci předmětné stavby prokázán, přičemž tento veřejný zájem převážil nad zájmem na ochranu přírody, když v daném případě vliv na dotčené ZCHDŽ bude ve všech případech nízký a u žádného ze ZCHDŽ nedojde k ohrožení udržitelnosti jeho příznivého stavu. Posouzení orgánu ochrany přírody zohlednilo všechny relevantní podklady, které soud hodnotil jaké aktuální, neboť ze správního spisu nevyplývalo nic, co by nasvědčovalo, že se v mezidobí něco zásadního změnilo. Ostatně ani žalobce netvrdil konkrétní podklady či dokumenty, ze kterých by byl patrný odklon od dosavadních podkladů, ze kterých orgán ochrany přírody vycházel. Správní orgány rovněž vysvětlily a odůvodnily svůj závěr, že veřejný zájem na realizaci předmětné stavby převažuje nad ochranou dotčených ZCHDŽ, jakož se i vyjádřily ke kritériu jiného uspokojivého řešení. Z uvedených důvodů soud posouzení správním orgánů o naplnění podmínek pro udělení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ve vztahu k ZCHDŽ uvedeným ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí aproboval jako správné a řádné

odůvodněné.

70. Ve vztahu k dílčí námitce o existenci jiného uspokojivého řešení, které podle názoru žalobce měl orgán ochrany přírody zohlednit, soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 17/2020-74 ze dne 27. 9. 2022, kde kasační soud uvedl: „Obecně platí, že po orgánu ochrany přírody rozhodujícím o výjimce podle § 56 ZOPK obecně nelze požadovat, aby fakticky zpracovával alternativní stanoviska k již existujícímu stanovisku EIA s cílem vyloučit existenci jiné vhodné varianty. Takový požadavek totiž neodpovídá povaze a smyslu řízení o výjimce.“ (srov. odst. 49 cit. rozsudku a dále tam odkazované rozsudky č. j. 5 As 10/2013-38 ze dne 19. 12. 2014, a č. j. 5 As 180/2015-51 ze dne 16. 5. 2017). Je tudíž zřejmé, že správní orgány ani v tomto ohledu nepochybily.

IV. 5 Námitka, že žádost neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska EIA

71. V tomto žalobním bodu žalobce tvrdil, že již na počátku správního řízení namítal, že žádost žadatele neprokazuje splnění podmínek závazného stanoviska EIA z roku 2012, ovšem že správní orgán na tuto námitku nereagoval a rovněž že žalovaný měl tuto námitku nechat bez povšimnutí.
72. K této námitce soud nejprve uvádí, že jde v zásadě o okopírování odvolací námitky, kterou žalobce předtím převzal z předchozího odvolání proti prvému prvostupňovému rozhodnutí (které žalovaný následně zrušil). Ačkoli se žalovaný s touto námitkou opakovaně vypořádal (srov. str. 10 napadeného rozhodnutí), když mj. upozorňoval na nesrozumitelnost a značnou obecnost uvedené námitky, žalobce tuto svou námitku nadále uplatňuje v nezměněné podobě, když v rozporu s obsahem napadeného rozhodnutí dokonce nepravdivě tvrdí, že žalovaný nechal tuto odvolací námitku bez povšimnutí.
73. Skutečnost je taková, že žalovaný opakovaně upozornil na to, že předmětné stanovisko EIA bylo v podkladech pro rozhodnutí orgánu ochrany přírody a dále že podmínky ze stanoviska EIA nejsou závazné pro řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, neboť toto řízení není navazujícím řízením ve smyslu zákona EIA. Navíc žalovaný upozornil na to, že bližší vypořádání tvrzeného rozporu s některými podmínkami stanoviska EIA naráží na obecnost odvolání, když odvolatelé blíže neupřesnili, o jaký konkrétní rozpor se má jednat, resp. s jakou konkrétní podmínkou se má posouzení orgánu ochrany přírody ocitat v rozporu.
74. Navíc žalobce v žalobě nijak nevyjasňuje, jak by se tvrzené porušení některých podmínek z posudku EIA mělo konkrétně promítnout do řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK ve vztahu k dotčeným ZCHDŽ, ohledně kterých byla výjimka povolena. Soud odkazuje na následující závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 59/2013-57 ze dne 20. 2. 2015, které potvrzují omezený rozsah možného použití stanoviska EIA v řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK: „Je tedy nepochybné, že stanovisko EIA je v rozsahu podmínek týkajících se ochrany zvláště chráněných druhů živočichů podkladem pro rozhodnutí o povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Možnosti jeho přezkumu v rámci žaloby proti rozhodnutí o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny (prostřednictvím § 75 odst. 2 s. ř. s.) jsou však výrazně omezeny. Je tomu tak proto, že předmět řízení o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je ve srovnání s širokou škálou složek životního prostředí, které jsou předmětem posuzování v procesu EIA (jsou posuzovány vlivy nejen na živočichy a rostliny, ale též na ekosystémy, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní památky), příliš úzký. Přezkum stanoviska EIA v rámci daného řízení by se tudíž mohl týkat pouze podmínek

stanoviska EIA majících bezprostřední vztah k rozhodnutí o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, případně procesního postupu vedoucího k vydání stanoviska EIA, v jehož důsledku byly takové podmínky dle žalobních tvrzení vadně formulovány.“

75. Je třeba v této souvislosti uzavřít, že správní orgány ani v tomto směru nepochybily.

IV. 6 Námitka rozporu s § 45 a § 68 odst. 2 správního řádu

76. V šestém žalobním bodu žalobce namítal rozpor s § 45 správního řádu a § 68 odst. 2 správního řádu, který měl spočívat v nedostatečném vypořádání odvolacích námitek o tom, že žádost žadatele o výjimku neobsahovala konkrétní výčet ZCHDŽ a že projektová dokumentace měla být nesprávně označena.
77. Tato velmi obecně formulovaná námitka, která po obsahové stránce odpovídá odvolací námitce, byla žalovaným vypořádána na str. 11 napadeného rozhodnutí. S tímto vypořádáním žalobce pouze nesouhlasil, aniž by uvedl, v čem je nedostatečné. Samotný nesouhlas není právní argument, natožpak smysluplný a projednatelný žalobní bod.
78. Vzhledem k obecné formulaci námitek shledal soud závěry žalovaného jako dostačující. Soud souhlasí s žalovaným v tom, že výčet ZCHDŽ byl v průběhu správního řízení vyjasněn, přičemž z prvostupňového rozhodnutí je jasně patrné, u kterých ZCHDŽ byla předmětná výjimka povolena a ohledně kterých byla žádost o výjimku zamítnuta. Rovněž označení projektové dokumentace rokem vyhotovení, názvem a jejím zpracovatelem je dostatečně individualizované. Soud navíc v této žalobní námitce postrádá tvrzení o tom, jak konkrétně by se mohly namítané nedostatky promítnout do práva žalobce na příznivé životní prostředí ve vztahu k ZCHDŽ, u nichž byla povolena výjimka, resp. jak by tvrzenými nedostatky mohl být žalobce zkrácen na právu na spravedlivý proces.

IV. 7 Námitka nezákonnosti některých závazných podmínek

79. V sedmém žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost dvou podmínek obsažených ve výroku III. prvostupňového rozhodnutí, a to konkrétně podmínky č. 20 (doba platnosti výjimky) a podmínky č. 18 (vymezení doby pro splnění povinnosti zajistit náhradní opatření). I v tomto případě se jedná o námitky, které již byly žalobcem uplatněny v odvolání. Žalovaný se jimi dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí na str. 11.
80. Pokud jde o podmínku č. 20, soud tam obsažené vymezení doby platnosti, ve spojení s odůvodněním stanovené doby platnosti výjimky obsaženým v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí, neshledal nezákonným a věcně nesprávným, jak namítal žalobce. Soud rozumí odůvodnění správních orgánů, proč doba platnosti povolení byla stanovena zvoleným způsobem. Orgán ochrany přírody na str. 24 prvostupňového rozhodnutí zřetelně vyjádřil svůj úmysl vytvořit žadateli dostatečný časový prostor pro získání všech navazujících povolení pro realizaci předmětné stavby, přičemž bylo zajištěno, aby povolená výjimka neskončila dříve, než skončí navazující územní anebo stavební řízení, aby nevznikla potřeba v průběhu těchto navazujících řízení opětovně žádat o výjimku. Pokud jde o tvrzený rozpor podmínky č. 20 s výrokem II., kde se uvádí, že výjimka opravňuje jejího držitele k vyjmenovaným škodlivým zásahům „v rámci realizace předmětné stavby a po dobu jejího užívání“, pak soud žádný takový rozpor nespatřuje. Zatímco v podmínce č. 20 je stanovena doba trvání povolení výjimky, tedy časová působnost rozhodnutí o povolení výjimky, tak ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí je vymezena věcná působnost výjimky, tedy je zde uveden účel, pro který byla výjimka k provádění škodlivých zásahů povolena. Pokud jde o namítanou nepřiměřenost stanovené doby 10 let, pak žalobce ani tuto námitku blíže neodůvodnil, přičemž soud v obecné rovině danou dobu jako

nepřiměřenou nevnímá, vezmeme-li v úvahu, že povolovací proces předmětné stavby je na samém počátku a že i následná realizace předmětné stavby zcela jistě bude časově náročná.

81. Ani v případě podmínky č. 18 soud neshledal žalobcem namítanou nezákonnost, kterou v tomto případě žalobce spatřuje v rozporu s § 45i ZOPK stanovujícím požadavek, že kompenzační opatření musí být zajištěna před realizací záměru. Žalobce totiž nevykládá podmínku č. 18 v celém kontextu, když zdůrazňuje pouze text „*souběžně se stavbou*“, ovšem pomíjí, že podmínka vyžaduje, aby držitel výjimky zajistil provedení náhradních opatření tak, „*aby byla funkční nejpozději souběžně s výstavbou konkrétního úseku stavby*“. Kompenzační opatření tak musejí být funkční již souběžně se stavbou (tj. musejí být již dokončena), nikoli že by měla být realizována až souběžně se stavbou, jak argumentoval žalobce. Odkazované ustanovení § 45i odst. 11 ZOPK obsahuje ve vztahu k ZCHDŽ, které jsou chráněné evropskými směrnici, požadavek na to, aby *uložená kompenzační opatření byla zajištěna před realizací záměru, přičemž kompenzační opatření jsou zajištěna, pokud jsou funkční*. Tomuto požadavku podmínka č. 18 neodporuje, naopak je s ním v souladu.

IV. 8 Námitka, že žadatel nesplnil požadavek odvolacího orgánu na kvantifikaci druhů

82. V osmém žalobním bodu žalobce namítal, že se žalovaný odmítl zabývat jeho odvolací námitkou o nesplnění požadavku na žadatele o doplnění kvantifikace dotčených ZCHDŽ.
83. Předně je třeba uvést, že se žalovaný touto odvolací námitkou neodmítl zabývat, když se jejímu vypořádání věnoval na str. 12 napadeného rozhodnutí. Tam poukázal zejména na to, že žadatel k výzvě prvostupňového orgánu (který postupoval dle závazného pokynu odvolacího orgánu) doplnil údaje týkající se početnosti dotčených ZCHDŽ v rámci podání ze dne 20. 1. 2021, a to na základě doloženého „Doplnění početnosti a vztahu chráněných druhů v hodnoceném území“ od doc. Farkače, a že tyto doplněné údaje následně prvostupňový orgán ve vztahu k jednotlivým dotčeným ZCHDŽ procesně zhodnotil ve svých úvahách o vlivu záměru na populace těchto ZCHDŽ, a to jak v pasážích věnovaných váze zájmu na ochraně přírody, tak v částech týkajících se konkrétních ZCHDŽ. Žalovaný rovněž upozornil, že odvolatelé ponechali toto posouzení prvostupňového orgánu zcela bez povšimnutí a pouze s odkazem na posudek RNDr. V. opakovali argument o absenci uvedených údajů či jejich nepravdivosti. Žalovaný navíc, nad rámec úvah prvostupňového orgánu, doplnil, že při hodnocení informací o početnosti výskytu konkrétních ZCHDŽ je nutné vzít v potaz charakter řízení o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, kdy je dán předpoklad dlouhé doby mezi udělením výjimky a jejím faktickým využitím (v důsledku předpokládané délky dalších řízení o umístění a povolení předmětné stavby). Žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán zohlednil údaje o početnosti ZCHDŽ v rámci úvah o významu zájmu na ochraně přírody i při hodnocení navrhovaných kompenzačních opatření. V tomto ohledu není dán klíčový význam aktuální početnosti výskytu konkrétního ZCHDŽ, přičemž stanovené podmínky pro výkon dozoru ze strany orgánu ochrany přírody dávají prostor pro případnou úpravu kompenzačních opatření, pokud by došlo k podstatné změně podmínek oproti stavu v době poslední aktualizace podkladů z ledna 2021. Soud hodnotí právě uvedené vypořádání předmětné námitky týkající se údajů o početnosti jako dostatečné a po věcné stránce vůči němu nemá výhrad.
84. Ačkoli nic dalšího již žalobce v rámci této žalobní námitky nenamítal, soud se v zájmu komplexnosti posouzení věci zabýval i tím, zda by tvrzená nedostatečná kvantifikace ZCHDŽ mohla v nyní posuzovaném případě představovat porušení § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK.

85. Podle § 56 odst. 7 ZOPK *v případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů platí [mimo jiné] pro obsah rozhodnutí podle odstavce obdobně § 5b odst. 3.* Podle § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK *rozhodnutí musí obsahovat označení druhů a množství ptáků, na které se má odchylný postup vztahovat.* Soud zastává názor, že tento požadavek je třeba v každém jednotlivém případě řešícím povolení výjimky dle § 56 ZOPK vykládat s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem daného případu, zejména pak s ohledem na zjištění orgánu ochrany přírody ohledně konkrétních ZCHDŽ a četnosti jejich výskytu na řešeném území. V případech, kdy se jedná o druhy, které nejsou kriticky ohrožené a které se běžně vyskytují i v jiných lokalitách, než je řešená lokalita (nejde tedy o endemickou lokalitu), přičemž četnost takových druhů není v dotčeném území velká anebo se jedná o těžce kvantifikovatelné druhy (např. mravenci či čmeláci, jako tomu bylo v posuzovaném případě), pak nelze požadavek na uvedení množství živočichů vykládat jako požadavek na konkrétní numerické vyjádření. Je třeba vždy přihlídnout ke smyslu daného zákonného požadavku, který soud spatřuje v dostatečné specifikaci konkrétního ZCHDŽ a jeho rozšířenosti na dotčeném území, aby bylo možné vyhodnotit účinnost navrhovaných kompenzačních opatření. V nyní projednávané věci má soud za to, že tento smysl naplněn byl, když z obsahu prvostupňového rozhodnutí si lze u každého z ZCHDŽ, u kterého byla povolena výjimka, učinit představu o jeho rozšířenosti na dotčeném území. Žalobce konkrétně neoznačil žádný z předmětných ZCHDŽ, u kterého by neuvedení konkrétní kvantifikace vedlo k neúčinnosti kompenzačních opatření. Pouze bez dalšího odkazuje na pasáž z posudku RNDr. V., který hodnotil prvostupňové rozhodnutí. Soud proto dospěl k závěru, že zákonný požadavek na určení množství jednotlivých dotčených ZCHDŽ byl v prvostupňovém rozhodnutí dodržen, a tudíž že se prvostupňové rozhodnutí neocitlo v rozporu s § 56 odst. 7 ve spojení s § 5b odst. 3 písm. a) ZOPK.

IV. 9 Námitka nedostatečnosti a zastaralosti podkladových průzkumů

86. V devátém žalobním bodu žalobce namítal, že podkladové průzkumy byly nedostatečné a zastaralé. V případě této námítky jde o téměř doslovný přepis odvolací námítky, přičemž žalobce ve své žalobě vůbec argumentačně nereagoval na vypořádání této jeho odvolací námítky, které lze nalézt na str. 12 až 14 napadeného rozhodnutí.
87. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil, proč nebyl dán namítaný rozpor s vyhláškou č. 142/2018 Sb., když k zahájení posuzování předmětného záměru došlo ještě před účinností dané vyhlášky (tj. před 1. 8. 2018), tudíž se dle přechodných ustanovení tato vyhláška na daný případ neaplikovala. Původní biologické hodnocení provedené doc. F. a doložené žadatelem v předmětném správním řízení bylo provedeno v listopadu 2015, následně byla provedena aktualizace v červenci 2018 a poté ještě došlo k další aktualizaci v květnu 2019. Žalovaný ve shodě s orgánem ochrany přírody neshledal jako potřebné provádět v dalším pokračování správního řízení ještě novější aktualizace. Z hlediska dostatečnosti podkladů žalovaný ozřejmil, že vyšel z dlouhodobého průzkumu doc. F., který v dané době byl autorizovanou osobou a o jehož odborných kvalitách neměly správní orgány důvodu pochybovat. Žalovaný poukázal na to, že odvolatelé v průběhu správního řízení neuvedli žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné usoudit, že se v dotčené lokalitě nacházejí i další ZCHDŽ, které by mohly být realizací předmětné stavby negativně dotčeny. Při případném budoucím zjištění výskytu dalšího ZCHDŽ lze podle žalovaného využít oprávnění orgánu ochrany přírody dle § 84 ZOPK. Žalovaný rovněž vysvětlil, že *povolení výjimky dle § 56 ZOPK není povolením škodlivé činnosti, tím je až navazující územní a stavební řízení, ve kterém bude možné namítat případné zjištění výskytu dalšího ZCHDŽ, který by mohl být dotčen předmětnou stavbou a u kterého by nebyla povolena výjimka,*

neboť jinak by byla dána překážka pro vydání příslušného povolení k realizaci předmětné stavby, ledaže by došlo k dodatečnému posouzení dle § 56 odst. 6 ZOPK. Žalovaný se rovněž vypořádal s otázkou důkazního břemene a procesní povinností účastníků řízení označit důkazy ke svým tvrzením ve smyslu § 52 správního řádu. Uvedl, že zpochybňoval-li odvolatel rozsah doposud zjištěných ZCHDŽ potenciálně negativně ovlivněných předmětnou stavbou, bylo na nich, aby jednak unesl břemeno tvrzení stran výskytu konkrétních ZCHDŽ, jednak přinejmenším označil důkazy stran tohoto výskytu a možností negativního ovlivnění. To však žalobce jako odvolatel neučinil.

88. Soud hodnotí vypořádání této skupiny námitek žalobce jako plně dostačující a správné, a proto s ním souhlasí a pro stručnost na něj odkazuje. Bylo na žalobci, aby konkrétním způsobem tvrdil takové skutečnosti, které by byly způsobily zpochybnit aktuálnost a dostatečnost podkladových materiálů stran průzkumu dotčeného území z hlediska výskytu ZCHDŽ, a na podporu svých tvrzení pak označil důkazy.

IV. 10 Námitka nezákonnosti pro nepřihlédnutí k posudku RNDr. V.

89. V desátém žalobním bodu žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí v důsledku nepřihlédnutí žalovaného k posudku RNDr. V. z roku 2022 předloženého společně s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí, kterýžto posudek žalobce, dle svých slov, učinil nedílnou součástí svých odvolacích námitek.
90. Předně je třeba uvést, že žalobce i v případě této žalobní námitky téměř doslovně opakuje to, co uvedl v odvolání. Z žaloby je tak patrné, že žalobce v souvislosti s posudkem RNDr. V. pouze velmi obecně a vágně tvrdil, že daný posudek prokazuje „řadu nezákonností“ prvostupňového rozhodnutí, že prvostupňové rozhodnutí „nezakotvuje žádná zmírňující opatření pro některé ZCHDŽ“, dále že „v území se vyskytují další ZCHDŽ“ a také že posudek prokazuje „nezákonnosti některých závazných podmínek rozhodnutí“. Takto vágně formulované námitky žalovaný vypořádal na str. 14 a 15 napadeného rozhodnutí zejména tím, že odmítl přihlížet k posudku RNDr. V. jako ke znaleckému posudku, neboť RNDr. V. hodnotil prvostupňové rozhodnutí orgánu ochrany přírody, nikoliv skutkový stav, což znalci nepřísluší. Vzhledem k tomu, že RNDr. V. sám účastníkem řízení nebyl a že žalobce do odvolání žádné konkrétní námitky uvedené v posudku RNDr. V. nepřevzal, žalovaný se odmítl obsahem posudku RNDr. V. blíže zabývat. Soud v tomto postupu žalovaného neshledal nezákonnost.
91. RNDr. V. v předmětném posudku právně hodnotil prvostupňové rozhodnutí, což znalci nepřísluší. To je patrné jak z označení posudku a z úvodního vymezení zadání posudku („Zhodnotil jsem úplnost a věcnou správnost rozhodnutí o povolení výjimky podle ustanovení § 56 ZOPK [...]“), tak i z obsahu posudku a z jeho závěru („Rozhodnutí obsahuje závažné věcné i formální vady“). Navíc z posudku je patrné, že RNDr. V. neprováděl žádné terénní průzkumy dotčené lokality. Žalovaný proto k posudku RNDr. V. správně nepřihlížel, neboť tento nebyl způsobitý přispět k tomu, aby z něj mohly být učiněny relevantní skutková zjištění.
92. Soud pro úplnost doplňuje, že ve správním spisu se objevují i další odborná vyjádření a posudky RNDr. V., ovšem tím žalobce v žalobě neargumentuje. Tudíž soud pouze ve stručnosti uvádí, že i tyto podklady založené účastníky řízení orgán ochrany přírody nepominul, když se s nimi v odůvodnění svého prvostupňového rozhodnutí vypořádal. Jednalo se zejména o vyjádření RNDr. V. hodnotící podklady, ze kterých vycházel doc. F., a poté způsob doplnění hodnocení o početnosti ZCHDŽ vypracované doc. F. Orgán

ochrany přírody vyhodnotil odborná vyjádření RNDr. V. tak, že nebyly způsobilé zpochybnit závěry doc. F., když RNDr. V. (na rozdíl od doc. F.) nedělal žádný terénní průzkum v dané lokalitě, pouze se kriticky vyjadřoval k postupu doc. F. Lze souhlasit s orgánem ochrany přírody v tom, že biologické hodnocení doc. F. vycházelo z několikaletého terénního průzkumu v dané lokalitě, přičemž v rozhodné době doc. F. (na rozdíl od RNDr. V.) byl autorizovanou osobou k provádění biologického hodnocení dle ZOPK a jeho odborné závěry byly logické a odůvodněné. Takovéto hodnocení orgánu ochrany přírody nevybočuje z mezí jeho odborného správního uvážení, a proto soud nemá důvod v tomto postupu spatřovat pochybení správního orgánu. Ostatně žalobce ani v žalobě nepřišel s konkrétními tvrzeními ve vztahu k zjištěním ohledně konkrétních ZCHDŽ, na základě kterých by mohly být závěry doc. F. důvodně zpochybněny.

IV. 11 Námitka rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu

93. V posledním žalobním bodu žalobce namítal rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu, který spatřoval v nevypořádání odvolací námitky o nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí.
94. Soud předně odkazuje na svůj závěr o přezkoumatelnosti napadeného i prvostupňového rozhodnutí, k němuž dospěl z důvodů popsaných výše v tomto rozsudku. Žalovaný rozhodnutí krajského úřadu sám (správně) přezkoumal, takže tím implicitně tuto námitku žalobce vypořádal.
95. Nad rámec již uvedeného soud doplňuje, že souhlasí s žalovaným v tom, že prvostupňový orgán nezatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti tím, že explicitně nevypořádával některé z námitek uplatněných žalobcem v úvodních fázích předmětného správního řízení (které již v pozdějším průběhu řízení neopakoval), neboť to nemělo vliv na meritorní posouzení věci. Žalobce zcela pomíjí, že od doby uplatnění uvedených námitek (které byly v převážné míře ryze procesního či formálního charakteru) byla vydána tři rozhodnutí ve věci a předmětné řízení bylo opakovaně doplňováno, čímž některé námitky byly vypořádány či konzumovány, jak na to poukázal žalovaný ve svém vyjádření k žalobě žalobce. Navíc žalobce v žalobě pouze uvádí výčet v úvodních fázích řízení vznesených námitek, aniž by objasnil, jak konkrétně by se namítané nedostatky mohly projevit v otázce zákonnosti meritorního posouzení předmětné věci. Soud na tomto místě opakuje, že dle ustálené judikatury správní orgány (a rovněž i správní soud) nejsou povinny explicitně reagovat na každou dílčí námitku, postaví-li proti těmto námitkám vlastní ucelenou argumentaci; podstatné je, aby se ve svém rozhodnutí vypořádaly se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Tak tomu bylo i v nyní posuzovaném případě.

V. Závěr

96. Soud neshledal důvodnou žádnou z žalobních námitek a neshledal v postupu správních orgánů žádné závažné procesní pochybení, které by mělo za následek nezákonnost napadeného, resp. prvostupňového rozhodnutí. Proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
97. Výrokem II. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky řízení. Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným by měl právo na náhradu nákladů řízení procesně úspěšný žalovaný. Žalovanému nicméně žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*).
98. Osoba zúčastněná na řízení nemá ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, a soud taktéž neshledal žádný

zvláštního zřetele hodný důvod, pro něž by bylo namíste náhradu nákladů řízení přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni

Plzeň 10. října 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu